

อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

ฉบับที่ ๓ ประจำปี ๒๕๖๔

เรื่อง กระบวนพิจารณากรณีจำเลยหลบหนี

ด้วยมีข้อหารือเกี่ยวกับกรณีเด็กหรือเยาวชนหลบหนี โดยมีการปฏิบัติและความเห็นแตกต่างกัน จึงเห็นสมควรกำหนดแนวทางดังนี้

๑. กรณีเด็กหรือเยาวชนหลบหนีไปและศาลต้องออกหมายจับ ควรระบุระยะเวลาให้ปฏิบัติตามหมายจับอย่างไร ซึ่งการหลบหนีอาจมีได้เป็น ๒ กรณี คือ

กรณีที่ ๑ หลบหนีไม่มาฟังคำพิพากษา ซึ่งในที่สุดมีการอ่านคำพิพากษาลับหลังจำเลย จึงต้องออกหมายจับมาบังคับตามคำพิพากษา สำหรับกรณีที่ผลของคำพิพากษาคือส่งฝึกอบรมที่ไม่อาจฝึกอบรมเกินกว่าจำเลยอายุ ๒๔ ปี นั้น เห็นว่า การระบุระยะเวลาให้ปฏิบัติตามหมายจับคือจับกุมตัวมาฝึกอบรมภายในเวลาที่อายุไม่เกิน ๒๔ ปี น่าจะมีเหตุผลมากกว่าการไปอ้างอิงอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา เพราะผลของคำพิพากษาไม่ใช้การบังคับโทษใด ๆ จึงให้ระบุระยะเวลาตามวัน เดือน ปี ที่จำเลยจะมีอายุครบ ๒๔ ปี

กรณีที่ ๒ คือหลบหนีไปจากสถานฝึกและอบรมในระหว่างการฝึกอบรม ซึ่งไม่มีความผิดอาญาใด ๆ เพราะไม่ถือเป็นการหนีการควบคุมตามประมวลกฎหมายอาญา แต่มีพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๘๕ วรรคสอง บัญญัติให้ศาลชั้นต้นมีอำนาจสั่งเพิ่มกำหนดเวลาฝึกอบรมตามที่เห็นสมควรแทนการลงโทษทางอาญาได้ ทั้งนี้ ไม่เกินกว่าเด็กหรือเยาวชนมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์ จึงเป็นดุลพินิจที่จะเพิ่มกำหนดเวลาหรือไม่ก็ได้ แต่ถ้าเพิ่มก็ต้องไม่เกินกว่าจำเลยอายุ ๒๔ ปี ดังนั้นกรณีนี้จึงต้องกำหนดเวลาปฏิบัติตามหมายจับไม่เกินจำเลยอายุครบ ๒๔ ปี เช่นเดียวกัน

๒. ในกรณีหลบหนีตามข้อ ๑ มีปัญหาว่าหากได้ตัวจำเลยมาภายหลังโดยถูกจับคดีอื่น หรือจำเลยมามอบตัวในขณะที่จำเลยอายุเกิน ๒๔ ปี แล้ว ศาลจะเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๓๗ ได้หรือไม่ เพียงใด เห็นว่า ต้องแยกพิจารณาเป็นรายกรณี กรณีหลบหนีไม่มาฟังคำพิพากษา โดยยังไม่มี การบังคับตามคำพิพากษาเลย กรณีนี้น่าจะยังสามารถเปลี่ยนแปลงคำพิพากษามาตรา ๑๓๗ ได้ โดยถือว่าพฤติการณ์ในการบังคับคดีตามคำพิพากษาเปลี่ยนแปลงไปเพราะอายุของจำเลย ซึ่งอาจเปลี่ยนจากการควบคุมเพื่อฝึกอบรมเป็นส่งจำคุกตามเวลาที่ศาลเห็นสมควร ซึ่งเป็นวิธีการสำหรับเด็กหรือเยาวชนตามมาตรา ๑๔๒ วรรคท้ายได้ ตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่วินิจฉัยไว้ในคดีที่ยังไม่มีการบังคับคดีตามคำพิพากษาศาลล่างและจำเลยอายุครบ ๒๔ ปี ในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ส่วนกรณีหลบหนีจากการควบคุม เนื่องจากมีมาตรา ๘๕ วรรคสอง บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะสำหรับกรณีหลบหนีจากสถานฝึกอบรมแล้ว จึงไม่อาจนำมาเป็นเหตุเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาเป็นอย่างอื่นตามมาตรา ๑๓๗ ได้ และถือว่าจับกุมตัวมาได้เมื่อพ้นระยะเวลาในการบังคับคดีแล้ว จึงต้องให้ปล่อยตัวจำเลยไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาถือเป็นแนวทางปฏิบัติ

(นางอโนชา ชีวิตโสภณ)

อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

๑๒ มีนาคม ๒๕๖๔